

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи догляду за хворими

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 1 від «27» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи догляду за хворими
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охороно здоров'я
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 40 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/teacher/course/view/2485

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Загальний догляд за хворими є невід'ємною частиною охорони здоров'я. Він виділяється в самостійну дисципліну і являє собою комплекс заходів, спрямованих на полегшення стану пацієнта і забезпечення успіху лікування. Догляд за хворими передбачає такі заходи: створення гігієнічного оточення навколо хворого; виконання призначень фізичного терапевта; проведення різноманітних лікувальних процедур; надання допомоги під час їди, при фізіологічних відправленнях; профілактика ускладнень (пролежнів); проведення фізіологічних проб; спостереження за функціонуванням усіх органів та систем організму; надання невідкладної долікарської допомоги; полегшення страждань пацієнтів; позитивний психологічний вплив на пацієнтів, підтримання віров одужування; ведення медичної документації. Значення догляду за хворими важко переоцінити. Нерідко успіх лікування і прогноз захворювання цілком визначається якістю догляду. Отже, догляд за хворими є обов'язковим складником процесу лікування, який безпосередньо впливає на його ефективність.</p> <p>Даний курс передбачає такі цілі: навчити студента теоретичних знань та практичних умінь і навичок з питань професійного спілкування; спостереження і догляд за пацієнтами; виконання медичних маніпуляцій згідно зі стандартами та правилами інфекційної безпеки; профілактика професійних захворювань і внутрішньолікарняної інфекції; формування в студентів активної позиції щодо здорового способу життя.</p>
Компетентності
<p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.</p>

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати
СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Програмні результати навчання

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1.			
Основні поняття загального догляду за хворим			
1.	Тема 1. Санітарно - протиепідемічний режим. Внутрішньолікарняна інфекція	Розуміти завдання дисципліни, трактувати санітарно - протиепідемічні режими та ВЛП. Розуміти поняття «інфекційний процеси» та шляхи його поширення. Методи обробки рук медичного персоналу.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Типи закладів охорони здоров'я. Лікувально - охоронний режим	Знати основні принципи етики і деонтології, типи закладів охорони здоров'я. Знати різні ланки медичної допомоги в Україні (екстренна, первинна, вторинна, третинна, паліативна, медична реабілітація). Розуміти поняття про лікувально - охоронний режим, режими рухової активності, положення пацієнта в ліжку, способи транспортування пацієнтів	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Основні принципи деонтології та етики. Мистецтво спілкування.	Знати основні принципи етики, та мораль, які використовуються при спілкуванні з пацієнтом. Розуміти поняття медичної таємниці, ятрогенії, деонтології, біоетика. Вміти застосовувати отримані знання при спілкуванні медичного працівника і пацієнта.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, рольові ігри. Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

4.	Тема 4. Дезінфекція, стерилізація	Розуміти поняття антисептики, асептики, дезінфекції (власне дезінфекція, дезінсекція, дератизація, стерилізація). Види, методи дезінфекцій. Передстерилізаційне очищення. Повітряний, паровий, хімічний методи стерилізації	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
Модуль 2.			
Догляд за хворими з патологією систем органів			
5.	Тема 1. Гігієна тіла пацієнта. Пролежні	Розуміти поняття тяжкохворі пацієнти, основні принципи догляду за ними. Знати принципи та етапи догляду за шкірою (очищення, зволоження, живлення). Знати процес утворення пролежнів: причини виникнення, стадії розвитку пролежнів, місця виникнення пролежнів, заходи профілактика та лікування пролежнів	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
6.	Тема 2. Термометрія	Знати поняття терморегуляції організму, температури тіла, місця вимірювання, види і періоди гарячки. Догляд за хворими у різні періоди гарячки. Види температурний кривих.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
7.	Тема 3. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями органів дихання	Знати анатоמו-фізіологічні особливості дихальної системи, показники, типи дихання, патологічні типи дихання, симптоми захворювань органів дихання, оксигенотерапія	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
8.	Тема 4. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями органів кровообігу	Знати основні показники роботи ССС, місця вимірювання пульсу. Знати алгоритм вимірювання артеріального тиску. Симптоми при захворюванні органів кровообігу. Принципи догляду за хворими з кардіологічними захворюваннями.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
9.	Тема 5. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями	Знати загальний план будови травної системи; симптоми, які виникають при патології органів травлення (біль, відрижка, печія, нудота, блювання, метеоризм,	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання,

	органів травлення	допомога при шлункових і кишкових кровотечах, пронос, закреп), види клізм	завдання для самостійної роботи
10.	Тема 6. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями органів сечовидільної системи	Знати загальний план будови сечової системи; симптоми, які виникають при захворюваннях сечовивідних органів. Поняття про катетеризацію. Якісні і кількісні зміни сечі. Догляд за урологічними хворими.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (відносна вага)

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Екзамен	Разом
40	10	50	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів. Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінка за екзамен (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал може скласти 50 балів) що в сумі максимально може скласти 100 балів. При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових 			

модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.

- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література:	
Базова:	

1. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Н. М. Касевич ; за ред. В. І. Литвиненка. - Вид. 4-е. - К. : Медицина, 2011. - 424 с.
2. Догляд за хворими (практика) : підручник / О. М. Ковальова [та ін.] ; за ред.: О. М. Ковальової, В. М. Лісового, С. І. Шевченка. - К. : ВСВ Медицина, 2015. - 488 с.
3. Історія медицини : підручник / Ф. Я. Ступак. - 2-е вид., випр. и допов. - К. : Книга-плюс, 2016. - 176 с.
4. Історія медицини та фармації : навч. посіб. / З. М. Мнушко [та ін.]. - Х. : Видавництво НФаУ : Золоті сторінки, 2009. - 208 с.
5. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій : навч. посіб. / О. В. Тяжка [та ін.] ; за ред. О. В. Тяжкої. - К. : ВСВ Медицина, 2014. - 152 с.

Допоміжна

1. Шегедин М. Б. Історія медицини та медсестринства : підруч. / М. Б. Шегедин, Н. О. Мудрик. - Т. : Укрмедкнига, 2003. - 328 с.
2. Історія медицини : метод. посібник для студ. 1 курсу / за ред. Б. Я. Дробніс [та ін.]. - Чернівці : Світанок, 1996. - 62с.
3. Шуліпенко І. М. Загальний і спеціальний медичний догляд за хворими з основами валеології : підручник / І. М.Шуліпенко - К. : Кий, 1998. – 383 с.
4. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : навч. посіб. / за ред. Л. М. Ковальчука, О. В. Кононова. - К. : Медицина, 2009. - 478 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 103 тел. (0342) 59-60-20 https://kfte.pnu.edu.ua kfte@pnu.edu.ua
Викладач	асист. Наконечна Світлана Павлівна
Контактна інформація викладача	+380509322386 svitlana.nakonechna@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>

	Також за рішенням кафедри спортивно-педагогічних дисциплін студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали « Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується « Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач: Наконечна Світлана Павлівна